

Per la Llum 2012, en què *l'Associació de familiars de malalts d'alzheimer i altres demències, del Bages, Berguedà i Solsonès* en van ser administradors, es va iniciar una recerca amb motiu de fer memòria de la festa, de la qual el tret de sortida va ser *l'exposició "Llum, aigua i festa - Un misteri de més de 600 anys a Manresa"*

Amb aquest esperit es van anar cercant documents que omplissin i donessin continuïtat al seguiment del fil de la celebració de la nostra festa més emblemàtica.

Des de l'Associació Misteriosa Llum vam contactar amb en Xavier Sitjes i Molins que havia pronunciat el pregó de l'any 1967 a través de les ones de la radio.

El Sr. Sitjes havia conservat el text i ens el va lliurar, la qual cosa agraïm enormement i és el que donem a conèixer a continuació,

PREGÓ DE LA FESTA DE LA MISTERIOSA LLUM

1967

per

XAVIER SITJES I MOLINS

Manresans,

Dintre de pocs dies festejarem a la nostra ciutat un fet digne de memòria, no pas per la popularitat que ha arribat a tenir en temps moderns l'aparat pirotècnic amb que sembla que es volgué revestir un dels seus moments culminants, sinó per la seva transcendència històrica i social i per l'actuació dels nostres consellers municipals de mitjan segle XIV.

En realitat, és això el que celebrem cada any per la Llum: l'actuació valenta i decididament manresanista d'uns quants homes que hi veieren clar, sense necessitat de focs d'artifici, com els que sembla que es van haver de muntar per a un bisbe encogat, ja que els bastava als nostres prohoms aquella Llum que l'evangelista Sant Joan diu que tots portem dintre, però que no tothom sap servir-se'n de la mateixa manera per aclarir el propi camí.

Aquells manresans trescentistes sí que foren clarividents del propi camí col·lectiu, que era el que havia de seguir la ciutat, llur ciutat aleshores tan petita, però per a la qual ambicionaven un destí esplendorós. I la van preparar per a aquest destí, de tal manera que llurs realitzacions, manifestament

desproporcionades per a la vila dels cinc mil habitants que aleshores tenia Manresa, havien de ser suficients per a més de sis-cents anys. Perquè fou fins fa poc que ens han bastat les obres empreses aquells temps: els nostres grans temples gòtics per acollir les assemblees del poble fidel; els ponts medieval s, per al trànsit de sang ... i encara ens basta, però per a poc temps, l'aigua del Llobregat que ens du la sèquia, l'empresa que, simbòlicament, anem a celebrar.

No pensem, però, que els nostres prohoms del segle XIV trobessin per a llurs realitzacions un camí planer. Al contrari, van haver de lluitar contra un dels poders més forts de l'època: el feudalisme, encarnat en la mitra de Vic. La pugna fou una anècdota local de la lluita general a l'occident d'Europa entre les ciutats, que cada dia anaven adquirint més importància, i els senyors territorials, que l' anaven perdent.

El feudalisme baixava cap a la posta: havia complert la seva missió històrica i calia que donés pas a les noves formes d'organització social, cada vegada més puixant. Afermat, però, a les normes jurídiques vigents, s'arrapava als seus vells privilegis, sense voler reconèixer el bé comú.

Els moviments socials poden sofrir reculades momentànies, però, una vegada en marxa, no poden deixar de triomfar. Així fou amb l'emancipació de les ciutats i viles, emparades pel poder reial, i en contra de la potestat feudal.

Per a la lluita, Manresa necessitava homes d'empenta, i els va tenir: el resultat de l'embranchida, com he dit abans, ha durat fins ara.

Però al nostre segle, a causa dels enormes avenços de la tècnica, han canviat superlativament les circumstancies, que s'havien mantingut relativament estàtiques des dels temps medievals fins a l'època del maquinisme; per això les solucions del segle XIV ja queden molt endarrerides per continuar fent-nos servei: inclús les realitzacions que haurien estat ideals dels nostres avis, ens semblen ja anacròniques, Per això, i a causa del gran canvi de circumstancies, és precís fer un replanteig total de problemes de cara al futur: dels problemes locals, que cada dia estaran més entrelligats amb els generals, però que no s'ha d'esperar que ens vinguin resolts de més amunt, sinó que hem d'aportar a les solucions els nostres punts de vista; i problemes socials, urgents i greus, que només un cec egoisme creu poder resoldre amb cops de sabre o ensibornant el poble.

Cal que desaparegui la mentalitat excessivament localista i burgesa, si volem que Manresa es converteixi en el gran centre supracomarcal projectat per a un futur immediat i que cada vegada ens sembla més llunyà, si atenem la marxa lenta que la nostra ciutat té, en relació amb el fulgurant progrés d'altres poblacions de la nostra terra .. Cal fer grans projectes i anar-los complint en la

mesura de les nostres possibilitats ... , però forçant aquestes.

I, a part, hem de cercar també la consolidació del desitjat progrés amb una nova estructuració de la societat, més igualitària i més justa. Si no, l'ensulsiada ens colpirà a nosaltres o als nostres fills: no la podrem evitar.

Estem en temps crítics, més que no pas els de la baixa Edat Mitjana, i si aleshores, no obstant això, va ser possible donar a Manresa el segle més gloriós de la seva història, cal que els nostres capdavanters - més que els d'avui, els d'un futur que ja es beslluma - s'omplin el pit de sana ambició i duguin a la nostra ciutat al lloc esplendorós que li correspon.

La commemoració de la Concòrdia entre Manresa i el Bisbe per dur l'aigua a la ciutat, ara fa sis segles, és un exemple que ens ha de servir: sospesar les possibilitats d'aleshores i veure les possibilitats d'ara, que són molt superiors, i llençar-nos a la consecució de resultats que facin història.

**Llegit a través de Radio Manresa
dissabte, dia 11 de febrer, a 2/4 de 10 de la nit**